

Hər kəs işinin bilicisi olmalı, dövlətə, xalqına şərəflə, ləyaqətlə xidmət etməlidir

1875-ci ildə Həsən bəy Zərdabi tərəfindən "Əkinçi" qəzeti ilə təməli qoyulan milli mətbuatımız öz keşməkeşli yolunu görkəmli ziyalılar tərəfindən nəşr edilən "Ziya", "Kəşkül", "Şərqi-rus", "İrşad", "Molla Nəsrəddin" kimi qəzet və jurnallarla davam etdirmişdir. Cəhəltə, haqsızlığa qarşı mübarizə aparan maarifpərvər ziyalılarımız cəmiyyətin problemlərini, dövrün mütərəqqi ideyalarını bu mətbu orqanlarında işıqlandırmış, xalqın maarifləndirilməsində, milli və bəşəri dəyərlərin təbliğində bu həqiqət carçıları müstəsna rol oynamışlar. O dövr üçün hakim olan sərt qaydalar və ciddi senzura xalqın azadlıq ideyalarını, söz azadlığını öləndən əlsə da, xalqın maariflənməsi, cəhəlt yuxusundan ayılması yolunda vətənpərvər mübarizlərimiz çox böyük çətinliklərlə bu missiyanı həyata keçirməyi bacarmışlar. Çünki o dövrlərdə hər hansı bir mətbu orqanı yaradılmamışdan əvvəl ona nəzarət edəcək şəxs və ya orqan yarıdır, senzura hakimiyyəti təbiiq edilir. Bu baxımdan, milli mətbuatımız 100 ildən də çox bir vaxtda ciddi senzura altında fəaliyyət göstərmiş, zamanın, dövrün tələblərinə uyğun olaraq formalaşmışdır.

Müstəqilliyimizin bərpasının ilk illərində isə ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanda söz və mətbuat azadlığının təmin olunması, senzuranın ləğvi, eyni zamanda jurnalistlərin sərbəst fəaliyyəti üçün bir sıra qanunlar qəbul etdi ki, bu da Azərbaycan mətbuatının tam müstəqil bir inkişaf yolu keçməsinə zəmin yaratdı. Həmçinin, milli mətbuatın problemlərini həlli istiqamətində islahatlar aparıldı, müstəqil ölkənin azad mətbuatının maddi-texniki bazası yaradıldı, bu sahədə fəaliyyət istiqamətləri müəyyənləşdirildi.

Inkişaf yolunun təməli ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan milli mətbuatımız bu gün ölkə başçımız İlham Əliyevin diqqət və qayğısı ilə əhatə olunub. Demokratik inkişafı azad mətbuatsız təsəvvür etməyin mümkünsüzlüyünü, məsuliyyətli medianın yalnız qanunların işlədiyi ölkələrdə inkişaf etdiyini hər zaman vurğulayan ölkə başçısı İlham Əliyev Azərbaycan mətbuatının tam azad və müstəqil mətbuat kimi fəaliyyət göstərməsi üçün son illərdə bir sıra qanun və sərəncamlar imzalamışdır.

Özünəməxsus inkişaf yolu keçən, xalqın maariflənməsində, dünyagörüşünün formalaşmasında, kamilləşməsində misilsiz rol oynayan Azərbaycan mediasının, kütləvi informasiya vasitələrinin cəmiyyətə təsiri bu gün özünü daha qabarıq şəkildə büruzə verir. Belə ki, cəmiyyətin intellektual səviyyəsi yüksəldikcə "dördüncü hakimiyyət" adlandırılan medianın öhdəlikləri də artır, cəmiyyətdə mövcud reallıqlara münasibətin formalaşmasında media nümayəndələrinin qarşısına daha böyük, ciddi tələblər qoyulur.

Lakin təəssüflə qeyd etmək lazımdır ki, yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyan milli mətbuatımızda bu sahəyə tamamilə yad olan, seçdiyi peşəsinə layiq olmayan ünsürlər də az deyil. Belə ki, dövlətçilik, demokratik dövlət quruculuğu istiqamətində fəaliyyət göstərən, dövrün, zamanın nəbzini tutaraq xalqın məlumatlandırılmasında, daha düzgün, dəqiq informasiyalarla təmin olunmasında bacarıqla fəaliyyət göstərən jurnalistlərlə yanaşı, "reketçiliklə" məşğul olanlar da var. Bu "qələm sahibləri" öz mənafelərini güdərək şəxsi ambisiyalarını həyata keçirmək, qanunsuz yolla gəlir əldə etmək üçün şantajla məşğul olub, özlərini jurnalist kimi təqdim edərək təhqir və böhtan xarakterli yazılarla çıxış edirlər. Bu isə dövlətçiliyimizə, xalqımızın tərəqqisinə xidmət edən peşəkar jurnalistlərin fəaliyyətinə öz mənfi təsirini göstərir. Buna görə də, özünü jurnalist adlandıran, lakin bu sahədən əsla xəbəri olmayan, şantajla, dələduzluqla, firildəçiliklə məşğul olan bu "peşə sahibləri" ilə mübarizə aparmaq ələ ilk olaraq peşəkar jurnalistlərin üzərinə düşür. Çünki qəbul olunub-olunmamasından əsli olmayaraq, qanunsuzluğa yol verən, öz qanunazidd hərəkətlərini ört-basdır etmək istəyən bu şəxslər ümumilikdə jurnalistikamızın, milli mətbuatımızın üz qarasıdır.

Söz, ifadə və fikir azadlığından sui-istifadə edərək başqalarının hüquq və azadlıqlarını kobud şəkildə pozan reket jurnalistlərin qanunvericiliyə uyğun olaraq cəzalandırılması istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsindən danışıq Azərbaycan Respublikası

likası Baş prokuroru Kamran Əliyev deyib: "Reket jurnalistika"sı da şərti termindir. Əslində, burada söhbət hədə-qorxu ilə tələb etmədən gedir. Bəzən jurnalist fəaliyyətindən istifadə etməklə, yaxud da jurnalistlərin öz fəaliyyəti zamanı bu hallar baş verir. Bu, tək jurnalistlərlə bağlı deyil, bəzən sosial media istifadəçiləri tərəfindən də bu kimi hallara yol verilir. Konkret olaraq qanunda bunun adı hədə-qorxu ilə tələb etmə adlanır. Belə hallar yolve-

rilməzdir. Artıq bu, jurnalistika fəaliyyəti ilə heç bir əlaqəsi olmayan sırf cinayətkar bir fəaliyyətdir. Hansı ki, jurnalistika da deyil, digər fəaliyyət növlərində də biz bunu görürük, müşahidə edirik. Bu kimi faktları aşkarlayıb, şəxsləri məsuliyyətə cəlb edirik".

Seçdiyi peşəsindən, tutduğu yoldan əsli olmayaraq, hər kəs işinin bilicisi olmalı, dövlətə, xalqına şərəflə, ləyaqətlə xidmət etməlidir. Cəmiyyətə gərəklili, vacib bir sahənin təmsilçisi olmaq isə bu məsuliyyəti ikiye artırır. Gəlin, sözü müzün dəyərini bilək. Jurnalistikamızı, mətbuatımızı öz mənafətlərini güdərək, mənfi niyyətlərini həyata keçirmək üçün bir alətə çevirən "reketlərdən" qoruyaq. Və görkəmli şairimiz Mirzə Ələkbər Sabirin dediyi kimi, eşitdiklərimizi deyil, gördüklərimizi, əmin olduqlarımızı yazmaq. Şairəm, çünki vəzifəm budur əşar yazım, Gördüyüm nikü-bədi eyleyim izhar, yazım, Günü parlaq, gündüzü ağ, keçeni tar yazım, Pisi-pis, ayrını-ayrı, düzü həmvər yazım.

Mehparə ƏLİYEVƏ,
"Respublika".